

ÇOCUKLARIN İLKOKUL BİRİNCİ SINIFA BAŞLAMA YAŞINA GÖRE ÜÇÜNCÜ SINIF BAŞARILARININ İNCELENMESİ

Ümmühan Yeşil DAĞLI, Yardımcı Doçent Dr., Yıldız Teknik Üniversitesi, E-posta: uydagli@yildiz.edu.tr

ÖZET: Tarihsel olarak Amerika’da, Avrupa ülkelerinde ve Türkiye’de çocukların okula başlama yaşları ile ilgili olarak sürekli değişiklikler yapılmıştır. ABD’de bu düzenlemeler genel olarak çocukların okula başladıklarında yaşça daha büyük, Avrupa’da ise daha küçük olmaları yönünde olmuştur. Türkiye’de okula başlama yaşı mecburi eğitim bünyesinde ilkökul birinci sınıfa başlama yaşı çerçevesinde şekillenmiş ve yaş bazen küçültülmüş, bazen de büyütülmüştür. Uluslararası araştırmalar okula başlama yaşının çocuklar üzerindeki etkisinin her ülkede farklı olduğunu göstermiştir. Ülkemizde ise sık sık düzenlemeler yapılmış olmasına rağmen, okula başlama yaşının çocuklar üzerindeki kısa veya uzun vadede etkisi henüz araştırılmamıştır. Bu araştırma ilkökul birinci sınıfa başlama yaşı ile çocukların üçüncü sınıf matematik, Türkçe ve hayat bilgisi başarıları arasındaki ilişkiyi incelemiştir. Araştırmanın bulgularına göre ilkökul birinci sınıfa zamanında başlayanlar arasında (69-80 aylık) çocuklar yaşça büyüdükçe başarıları da artmıştır. İlkokul birinci sınıfa bir yada iki yıl geç başlayan (81+ aylık) çocukların başarıları 69-80 aylık olan çocuklardan daha düşük çıkmıştır. Başarısı en yüksek olan grubu 78-80 aylık çocuklar oluşturmuştur.

Anahtar Kelimeler: ilkökula okula başlama yaşı, Türkçe, hayat bilgisi, matematik başarıları

AN INVESTIGATION OF THE RELATIONSHIP BETWEEN THE AGE OF ENTRY INTO THE FIRST GRADE AND THIRD GRADE ACHIEVEMENT

ABSTRACT: Historically, the age at which children should start compulsory education has been increased in the U.S. and decreased in the European countries. In Turkey, it has been formulated around when children should start the first grade and it sometimes increased and sometimes decreased. International studies have shown that the magnitude and direction of the effect of age of entry on children's achievement vary by country. In Turkey, although the minimum age to start the first grade has been changed many times, the effect of age of entry in first grade have been neglected. This research investigated the relationship between age of entry into the first grade and third grade mathematics, Turkish language, and life/social studies achievements. The findings showed that achievement of children who start on time increased as they get older. Achievement of children with delayed entry was lower than that of children with on-time entry.

Key Words: Age of entry into first grade, Turkish language, life sciences and mathematics achievement

GİRİŞ

Çocukların eğitimi çok eski zamanlardan beri önemli bir toplumsal meseledir. Endüstrileşen toplumlarda değişen toplum ihtiyaçlarına cevap verebilecek bireyler yetiştirebilmek için toplumlar ve aileler işbirliği yaparak çocuğun eğitimini sağlarlar. Buna paralel olarak, çocukların anne-babalarının yanından ayrılıp okula başlaması için en uygun yaş yüzyıllardır tartışılmaktadır (Lascarides ve Hinitz, 2000). Yıllarca okula başlamak için en uygun yaşın ne zaman olduğu yasa koyucuların, eğitimcilerin, ebeveynlerin ve araştırmacıların gündemlerini meşgul etmektedir (Ames, 1967; Crosser, 1991; Grau, 1993; Gray, 1985; Stipek ve Byler, 2001).

Tarihsel sürece bakıldığında hem Amerika’da hem de Avrupa ülkelerinde çocukların okula başlama yaşları ile ilgili olarak sürekli değişiklikler yapılmıştır. ABD’de bu düzenlemeler genel olarak çocukların okula başladıklarında yaşça daha büyük olmaları yönünde (Education Commission of the States [ECS], 2010), Avrupa’da ise daha küçük olmaları yönünde olmuştur (European Commission, 2012). Türkiye’de okula başlama yaşı mecburi eğitim

bünyesinde ilkököl birinci sınıfa başlama yaşı çerçevesinde şekillenmiş ve yaş bazen küçültülmüş, bazen de büyütülmüştür. Bu araştırmanın çalışma grubunun okula başlama yaşını 1997 yılında çıkarılan Milli Eğitim Bakanlığı İlköğretim Kurumları Yönetmeliğinin Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Yönetmelik (Resmi Gazete, 1997: Madde 9) düzenlemiştir. Bu yönetmeliğe göre, 31 Aralık itibarıyla 72 ayını dolduran çocukların okula kaydının yapılabilmesi ifade edilmiştir ve dolayısıyla çocukların okula başladıklarında en az 69 aylık olma şartı aranmıştır. İlave olarak, bu kanunda eğer çocuk birinci sınıfa başlamaya hazır değil ise, ailelerin çocuklarını bir yıl daha bir okul öncesi hazırlık sınıfına gönderebilecekleri veya “velisinin yazılı isteği üzerine kayıtlarının bir yıl ertelenebileceği” belirtilmiştir (Madde 9).

Okula Başlama Yaşı ve Çocukların Başarısı İle İlgili Araştırmalar

Türkiye’de zorunlu eğitime başlama yaşı ile ilgili sık sık düzenlemeler yapılmış olmasına rağmen okula başlama yaşının çocukların başarısı ile ilişkisini araştıran sınırlı sayıda araştırma yapılmıştır. Bunların arasında yeralan 1990’lı yılların sonlarında Türkmen ve arkadaşları tarafından yapılan bir araştırmaya göre, çocukların %24.1’i okula geç başlamıştır (Türkmen ve vd., 1999). Bu araştırmaya göre okula geç başlayan çocuklarda kronik malnutrisyon oranı zamanında başlayan çocuklardaki kronik malnutrisyon oranından istatistiksel olarak anlamlı olacak şekilde fazla bulunmuştur (%7.2’ye karşılık %2.8). Başka bir araştırmada okula uyum sorununun yaşı küçük olan çocuklarda yaşı büyük olan çocuklara göre daha yaygın olduğu saptanmıştır (Doğan vd., 2008). Küçük vd. (2009)’nin yaptığı bir araştırmada çocuklardaki dikkat düzeyinin yaş ile birlikte orantılı olarak arttığı, bu artışın kız çocuklarda erkek çocuklara göre daha hızlı olduğu gözlemlenmiştir.

Okula başlama yaşı ile ilgili çok sayıda uluslararası araştırma yapılmıştır. Bu çalışmalar sadece sayıca değil, okula başlama yaşının çocukların gelişimleri üzerindeki etkilerinin incelenmesi açısından da zenginlik arz etmektedir. Bu çalışmaların bulguları ülkelere göre okula başlama yaşı ile çocukların gelişimleri arasındaki ilişkinin değiştiğini göstermiştir.

Amerika’da yapılan çalışmalar okula başlama (okula başlama yaşı çoğunlukla anasınıfına başlama yaşı olarak çalışılmıştır) yaşında olup yaşlılarından biraz büyük olan çocukların (Grissom, 2004; Kern ve Friedman, 2009; Stipek ve Byler, 2001) ve yaşı tuttuğu halde, okula geç başlayan çocukların (Datar, 2006; West, Denton, ve Germino-Hausken, 2000; Zill ve West, 2001) kendisinden küçük olanlara göre başarılarının daha iyi olduğunu bulmuştur. Bir grup araştırmada ise bu farkın en geç üçüncü sınıfta kaybolduğu, sadece öğretmenlerine karşı daha pozitif hisler besledikleri bulunmuştur (Grau ve DiPerna, 2000; Langer vd., 1984; Stipek ve Byler, 2001). Başka bir grup araştırma ise yaşlılarına göre küçük çocukların başarısız olma riskinin daha yüksek olduğunu göstermiştir (e.g., Buntaine ve Constenbader, 1997; Cameron ve Wilson, 1990; West vd., 2000; Zill ve West, 2001). Yine Amerika’da yapılmış olan araştırmalara göre okula erken başlamanın daha az eğitim almak, orta yaşta uyum zorluğu yaşamak ve ölüm oranının artması ile ilişkisi olduğu saptanmıştır (Kern vd., Friedman, 2009). Diğer taraftan, başka bir araştırmaya göre okula geç başlayan (bir yıl bekleyen) çocukların başarılarının yaşlılarından daha düşük olduğu ve bu durumun ilerleyen sınıflarda da devam ettiği bulunmuştur (Grissom, 2004).

Uganda’da okula geç yaşta başlayan çocukların okulu bitirmeden okuldan ayrılma veya atılma ihtimallerinin daha yüksek olduğu bulunmuştur (Grogan, 2008). Diğer taraftan, İngiltere’de okula erken başlayan erkek çocukların, okuma güçlüğü ve okumaya karşı olumsuz his ve tavırlar geliştirdiği gözlemlenmiştir (Lever-Chain, 2001). Almanya’da yapılmış olan bir çalışma (Mühlenweg vd., 2012), okula belirlenen tarihten daha erken başlamanın çocukların zihinsel gelişimleri üzerinde çok fark yaratmadığını, fakat zihinsel gelişim alanı dışındaki alanları negatif olarak etkilediğini ortaya koymuştur. Spesifik olarak okula göreceli olarak erken başlamış olan çocukların, zamanında başlayanlara göre, 11 yaşına geldiklerinde öğrenmede ısrarcı olmadıkları, daha hızlı oldukları ve değişikliklere daha zor adapte oldukları görülmüştür. Yeni Zelanda’da yapılan bir araştırmada okula beş yaşında başlayan çocukların yaklaşık %15-20’sinin altı yaşına geldiklerinde okuma öğrenebilmeleri için ilave yardım aldıkları bulunmuştur (Tunmer, vd., 2004). Sri Lanka’da yaşça büyük çocuklar, yaşça küçük çocuklara göre okula hazırlık testlerinde daha iyi performans göstermiş, fakat uzun vadede bu iki grup arasında okul başarılarında fark olmayacağı sonucu çıkarılmıştır (Perera, 2005). Japonya’da yapılmış olan bir araştırmaya göre ise, okula altı yaşına

basar basmaz başlayan çocuklar, aynı yaşta olup fakat kendisinden ay olarak daha büyük olan çocuklardan sınavlarda daha düşük puan almışlardır. Yaşça büyük olan çocukların avantajına olan bu durumun daha sonraki yıllarda devam ettiği, büyük çocukların daha yüksek derecede öğrenimlerini tamamladıkları ve dahası yıllık gelirlerinin daha yüksek olduğu ortaya çıkmıştır (Kawaguchi, 2011). Son olarak, ülkeleri karşılaştırarak yapılan bir çalışma, okula başlama yaşının ülkelerin okuma ortalamalarını istatistiksel olarak farklılaştırmadıklarını göstermiştir (Suggate, 2009).

Araştırmanın Amacı

Şimdiye kadar kısaca bahsedilen uluslararası araştırmalardan anlaşıldığı gibi, okula başlama yaşının etkisi her ülkede farklı şekilde görülmüştür. Bazı ülkelerde yapılan araştırmalarda yaşı küçük olan çocukların büyüklere göre daha başarılı olduğu, bazı ülkelerdeki araştırmalarda bunun tam tersi bir sonuç gözlemlendiği, bazılarında ise büyükler ve küçükler arasında fark olsa bile bu farkın zamanla azaldığı veya kaybolduğu bulunmuştur. Türkiye'de çocukların okula başlama yaşının çocuklar üzerindeki kısa veya uzun vadede etkisi bir problem durumu olarak ortada durmaktadır. Bu araştırma ile bu boşluğu doldurmak için bir adım atılması amaçlanmış ve "zorunlu eğitiminin ilk yılı olarak kabul edilen ilkokul birinci sınıfa başlama yaşının çocukların üçüncü sınıf matematik, Türkçe ve hayat bilgisi başarıları ile ilişkisi nedir?" sorusuna cevap aranmıştır.

YÖNTEM

Bu araştırmada nicel araştırma yöntemlerinden ilişkisel araştırma deseni kullanılmıştır. İlişkisel araştırma deseni iki yada daha fazla değişken arasındaki ilişki olup olmadığını ve belirlenen değişkenlerin bir başka değişkeni prediktif değerini belirleyen bir yöntemdir (Cresswell, 2012).

Çalışma Grubu

Araştırmanın verisi Afyon merkez ilçede 2008-2009 eğitim-öğretim yılında ilköğretim birinci sınıfa başlamış ve e-okul sisteminde üçüncü sınıfa kadar verileri bulunan öğrencilerden oluşmuştur. Toplam 4,433 öğrencinin 2008-2009 eğitim-öğretim yılındaki birinci sınıf bilgileri ve 2011-2012 eğitim-öğretim yılındaki üçüncü sınıf bilgileri kullanılmıştır. E-okul sisteminden öğrencilerin doğum tarihleri, cinsiyetleri, anaokuluna ne kadar devam ettiği ve matematik, Türkçe, ve hayat bilgisi notları elde edilmiştir.

Çalışma grubunun %53.4'ü (n=2,367) erkek öğrencilerden, % 46.6'sı (n=2,066) kız öğrencilerden oluşmuştur. Öğrencilerin %92.2'si (n=4,089) anaokuluna hiç devam etmemiş, %1.5'i (n=68) bir dönem devam etmiş, %5.9'u (n=261) iki dönem devam etmiş ve %0.3'ü (n=15) üç dönem devam etmiştir. E-okul kayıtlarına göre 2008-2009 öğretim yılında ilkokul birinci sınıfa giden öğrencilerin yaş ortalamaları 77.52 (SD=6.95) aydır. En küçük öğrenci 69 aylık, en büyük öğrenci ise 127 aylıktır.

Çalışmanın Değişkenleri

Bağımlı Değişkenler

Çalışmanın bağımsız değişkenlerini öğrencilerin ilkokul üçüncü sınıf matematik, hayat bilgisi, ve Türkçe notları oluşturmuştur. Matematik, hayat bilgisi, ve Türkçe notları bir ile beş arasında 0.5 puanlık aralıklarda (yani 1.0, 1.5, 2.0, 2.5...4.5, 5.0) değişmiştir.

Bağımsız Değişken

Çalışmanın bağımsız değişkeni çocukların birinci sınıfa başlama yaşlarıdır. E-okul kayıtlarındaki doğum tarihi kullanılarak 2008 yılının Eylül ayı sonu itibariyle çocukların ay olarak yaşı hesaplanmıştır. Daha sonra çocukların yaşları üçer aylık yaş gruplarına ayrılmıştır.

Çocuklardan Ekim-Aralık ayları arasında doğup kanunen o yıl başlayanlar 69-71 aylık, bir yıl geç başlayanlar 81-83 aylık ve iki yıl geç başlayanlar 93-95 aylık; Temmuz-Eylül ayları arasında doğup o yıl başlayanlar 72-74 aylık, bir yıl geç başlayanlar 84-86 aylık, iki yıl geç başlayanlar 96-98 aylık; Nisan-Haziran ayları arasında doğup o yıl başlayanlar 75-77 aylık, bir yıl geç başlayanlar 87-89 aylık, iki yıl geç başlayanlar 89-101 aylık; Ocak-Mart ayları arasında doğup o yıl başlayanlar 75-77 aylık, bir yıl geç başlayanlar 87-89 aylık ve iki yıl geç başlayanlar 102-104 aylık olarak gruplandırılmıştır. 105 aylık ve daha büyük çocuklar ayrıca gruplandırılmıştır. Tablo 1'de çocukların yaşlarının aylara göre gruplandırılması gösterilmiştir.

Tablo 1. Çocukların Yaşlarının Aylara Göre Gruplandırılması

Doğduğu Ay	Zamanında Başlayanlar	Bir Yıl Geç Başlayanlar	İki Yıl Geç Başlayanlar
Ekim, Kasım, Aralık	69, 70, 71 Aylık	81, 82, 83 Aylık	93, 94, 95 Aylık
Temmuz, Ağustos, Eylül	72, 73, 74 Aylık	84, 85, 86 Aylık	96, 97, 98 Aylık
Nisan, Mayıs, Haziran	75, 76, 77 Aylık	87, 88, 89 Aylık	99, 100, 101 Aylık
Ocak, Şubat, Mart	78, 79, 80 Aylık	90, 91, 92 Aylık	102, 103, 104 Aylık

Verilerin Analizi

Verilerin analizinde öncelikle verileri betimleme yöntemine başvurulmuş ve verilerin aritmetik ortalaması, standart sapması ve minimum ve maksimum değerleri bulunmuştur. Daha sonra, bağımsız değişkenler arasında korelasyona bakılmış, yaş grupları arasındaki farkı tespit etmek için tek yönlü varyans analizi (ANOVA) yapılmıştır. Gruplar arasında anlamlı çıkan farkın yönünü belirlemek için Tukey HSD kullanılmıştır. İstatistiki anlamlılık değeri olarak $p \leq 0.05$ kabul edilmiştir.

BULGULAR

Tablo 2'de araştırmaya katılan çocukların yaşlara göre dağılımı ve üçüncü sınıf matematik, hayat bilgisi ve Türkçe not ortalamaları ve standart sapmaları verilmiştir. Ortalama olarak, çocukların hayat bilgisi notlarının matematik ve Türkçe'den yüksek olduğu, en düşük notlarının ise Türkçe olduğu görülmüştür. Verilerin Pearson Product korelasyonu analizlerine göre matematik ve hayat bilgisi arasında $r=0.902$, matematik ve Türkçe arasında $r=0.917$ ve Türkçe ve hayat bilgisi arasında $r=0.897$, anlamlı olarak ($p<0.01$) korelasyon vardır. Bu da göstermektedir ki, çocukların derslerdeki başarıları birbirleriyle pozitif olarak ilişkili olup, bir derste başarılı olan diğer derslerde de başarılıdır.

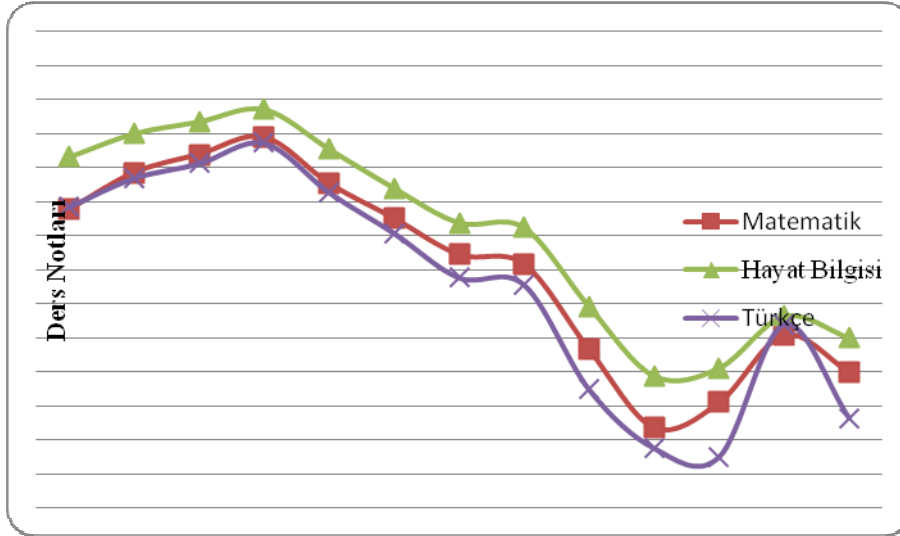
Tablo 2. Çocukların Birinci Sınıftaki Yaş Dilimlerine Göre Üçüncü Sınıf Matematik, Hayat Bilgisi Ve Türkçe Not Ortalamaları Ve Standart Sapmaları

YAŞ DİLİMLERİ	GRUP DAĞILIMI		MATEMATİK		HAYAT BİLGİSİ		TÜRKÇE	
	N	%	\bar{X}	SS	\bar{X}	SS	\bar{X}	SS
69-71 aylık	607	13.7	3.69	1.20	4.07	1.06	3.71	1.27
72-74 aylık	961	21.7	3.96	1.19	4.25	1.01	3.93	1.25
75-77 aylık	994	22.4	4.09	1.12	4.33	0.96	4.03	1.19
78-80 aylık	1109	25.0	4.22	1.04	4.43	0.88	4.18	1.10
81-83 aylık	273	6.2	3.88	1.28	4.14	1.11	3.82	1.37
84-86 aylık	170	3.8	3.62	1.40	3.85	1.25	3.52	1.45

87-89 aylık	90	2.0	3.36	1.36	3.59	1.22	3.19	1.39
90-92 aylık	89	2.0	3.29	1.39	3.56	1.23	3.14	1.41
93-95 aylık	28	0.6	2.67	1.33	2.98	1.32	2.37	1.29
96-98 aylık	17	0.4	2.09	1.14	2.47	1.12	1.94	1.06
99-101 aylık	24	0.5	2.28	1.19	2.53	1.30	1.88	0.83
102-104 aylık	16	0.4	2.77	1.44	2.91	1.38	2.85	1.51
105 + aylık	55	1.2	2.50	1.45	2.75	1.49	2.16	1.17
Hepsi	4433	100	3.94	1.21	4.21	1.04	3.89	1.28

Tablo 2'de görüldüğü gibi araştırmaya katılan çocukların % 82.81'i ilkökul birinci sınıfa zamanında başlamış, % 14.03'ü bir yıl geç başlamış, % 3.16'sı ise iki yıl geç başlamıştır. Genel olarak çocukların üçüncü sınıf not ortalamalarının zamanında okula başlayan (69-80 aylık olan) çocuklarda yaşı arttıkça yükseldiği, birinci sınıfa bir yada iki yıl geç başlayan (81 aylık ve daha büyük olan) çocukların ise üçüncü sınıf not ortalamalarının yaşı arttıkça düştüğü görülmektedir.

Yaş gruplarına göre çocukların başarılarının daha iyi görülebilmesi için matematik, hayat bilgisi ve Türkçe ortalamaları Şekil 1'de gösterilmiştir. Şekil'de de gösterildiği gibi, ilkökul birinci sınıfa 78-80 aylık iken başlayan çocukların üçüncü sınıfta matematik, hayat bilgisi ve Türkçe ortalamaları diğer çocukların ortalamalarından daha yüksektir. Bu grubu 75-77 aylık çocuklar takip etmiştir. Başarı ortalaması en düşük olan grubu ise matematik ve hayat bilgisinde birinci sınıfa 96-98 aylık iken başlayan çocuklar, Türkçe'de ise 99-101 aylık iken başlayan çocuklar oluşturmuştur.

Şekil 1. İlkokul üçüncü sınıf matematik, hayat bilgisi ve Türkçe notlarının birinci sınıf yaşlarına göre dağılımı

Yaş grupları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığını bulmak için tek yönlü varyans (ANOVA) analizi yapılmıştır. Toplam 13 gruptan oluşan çocukların yaşları faktör; matematik, hayat bilgisi ve Türkçe notları da bağımsız değişkenler olarak belirlenmiştir. Tablo 3'de yaş gruplarına göre matematik, hayat bilgisi ve Türkçe notlarının farklılaşma durumu gösterilmiştir.

Tablo'da görüldüğü gibi, ilkokul üçüncü sınıf öğrencilerinin matematik ($F=26.899$, $p<0.001$), hayat bilgisi ($F=31.278$, $p<0.001$) ve Türkçe ($F=28.027$, $p<0.001$) dersleri birinci sınıf yaşlarına göre farklılık göstermiştir. Farklılığın kaynağı, Tukey HSD testi ile belirlenmiştir.

Tablo 3. Çocukların Yaş Gruplarına Göre Matematik, Hayat Bilgisi Ve Türkçe Notlarının Farklılaşma Durumu (ANOVA Sonuçları)

Ders	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Serbestlik Derecesi	Kareler Ortalaması	F	p
Matematik	Gruplar arası	441.508	12	36.792	26.899	.000
	Gruplar içi	5921.096	4329	1.368		
	Toplam	6362.604	4341			
Hayat Bilgisi	Gruplar arası	380.809	12	31.734	31.278	.000
	Gruplar içi	4391.098	4328	1.015		
	Toplam	4771.907	4340			
Türkçe	Gruplar arası	507.250	12	42.271	28.027	.000
	Gruplar içi	6514.069	4319	1.508		
	Toplam	7021.319	4331			

Tablo 4'de matematik, hayat bilgisi ve Türkçe dersleri için gruplar arasındaki farklılıklar verilmiştir. Tablo'da da görüldüğü gibi, birinci sınıfa 78-80 aylık iken başlayan çocukların üçüncü sınıf matematik, hayat bilgisi ve Türkçe başarıları 75-77 aylık iken başlayan çocuklar hariç, diğer bütün çocuklardan anlamlı şekilde yüksektir. İlkokul birinci sınıfa bir (81-92 aylık) yada iki yıl (93 aylık ve üzeri) geç başlayan çocukların başarıları zamanında başlayanlardan (69-80 aylık) daha düşük çıkmış ve başarıları yaşları arttıkça düşmüştür. İki yaş geç başlayan çocukların kendi içlerinde ise üçüncü sınıf matematik, hayat bilgisi ve Türkçe not ortalamalarında anlamlı bir fark bulunmamıştır.

Matematik alanında, birinci sınıfa başladığında en küçük yaşta olan (69-71 aylık), dolayısıyla kanunen uygun olur olmaz okula başlayan çocukların başarıları o takvim yılı içinde doğan (ve kanunen o yıl birinci sınıfa başlamış olan) diğer bütün çocuklardan (72-80 aylık) anlamlı bir şekilde düşük, kendilerinden bir yıl geç başlayan (81-92 aylık) çocuklarla benzer, kendilerinden iki yıl geç başlayan (93 aylık ve üzeri) çocuklardan anlamlı bir şekilde yüksek çıkmıştır. 102-104 aylık grubun matematik not ortalaması 72-80 aylık gruplardaki çocuklardan anlamlı şekilde düşük, diğer gruplardaki çocuklarla benzerlik göstermektedir. 93 aylıktan büyük çocukların matematik not ortalamaları benzerlik göstermiştir.

105 + aylık(13)

Türkçe

69-71 aylık(1)	-	-	-	-0,11	0,19	0,51*	0,57**	1,34*	1,77*	1,84*	0,86	1,54*
	0,21*	0,32*	0,47*									
72-74 aylık(2)		-0,11	-	0,1	0,40*	0,73*	0,79*	1,56*	1,99*	2,05*	1,08	1,75*
			0,26*									
75-77 aylık(3)			-0,15	0,21	0,51*	0,84*	0,89*	1,66*	2,09*	2,16*	1,18	1,86*
78-80 aylık(4)				0,36*	0,66*	0,99*	1,04*	1,82*	2,25*	2,31*	1,33*	2,01*
81-83 aylık(5)					0,3	0,63*	0,68*	1,45*	1,88*	1,95*	0,97	1,65*
84-86 aylık(6)						0,33	0,38	1,15*	1,58*	1,65*	0,67	1,35*
87-89 aylık(7)							0,053	0,823	1,255*	1,32*	0,34	1,02*

Tablo 4'ün
devamı

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
90-92 aylık(8)									0,771	1,203*	1,27*	0,29	0,97*
93-95 aylık(9)										0,432	0,49	-0,48	0,2
96-98 aylık(10)											0,06	-0,91	-0,22
99-101 aylık(11)												-0,98	-0,29
102-104 aylık(12)													0,68
105 + aylık(13)													

* p<.05, veya p<.01, veya p<.001.

Hayat bilgisinde okula 69-71 aylık iken başlayan çocuklar ile 72-74 aylık iken başlayan çocuklar arasında ve bu guruplarla kendilerinden yaklaşık bir yaş büyük olan çocuklar (69-71 ile 81-86 aylık çocuklar arasında ve 72-74 ile 81-83 arasında) arasında anlamlı bir fark yoktur. Bu gurupların başarıları okula 75-80 aylık iken başlayan çocuklardan anlamlı bir şekilde düşük, 84 aylık ve daha büyük başlayan çocuklardan anlamlı bir şekilde daha yüksektir. Çocukların okula başlama yaşı 84 aylık ve üzeri olduğunda başarılarının kendilerinden daha küçük olan çocukların başarılarından daha düşük olduğu görülmüştür. Ayrıca, hayat bilgisi dersinde, genel olarak üçer aylık dilimler halinde gruplanmış olan çocukların başarıları kendilerinden bir grup büyük ve küçük olan guruplarla benzerlik, altı ay ve daha büyük veya küçük olan guruplarla anlamlı olarak farklılık göstermiştir.

Türkçe'de birinci sınıfa 69-71 aylık iken başlayan çocukların başarıları aynı yıl içinde doğmuş diğer bütün çocuklardan düşük, 12-18 ay önce doğmuş olanlar ile aynı, ve 19 ay veya daha erken doğmuş olanlardan daha yüksektir. 93 aylık ve daha büyük olan çocukların kendi aralarındaki guruplarında Türkçe başarılarında anlamlı bir fark yoktur. 102-104 aylık çocukların ortalamaları sadece 78-80 aylık çocuklardan daha düşük olup, diğer bütün guruplarla benzerlik göstermiştir.

SONUÇ VE TARTIŞMA

Bu araştırmada çocukların zorunlu eğitime başlama yaşlarının üçüncü sınıftaki başarıları üzerine etkisi araştırılmıştır. Araştırmada Afyon merkez ilçede 2008-2009 eğitim-öğretim yılında ilkököl birinci sınıfta olan çocukların üçüncü sınıftaki (2011-2012 eğitim-öğretim yılında) matematik, hayat bilgisi, ve Türkçe başarıları birinci sınıfa başlama yaşlarına göre incelenmiştir. Araştırmaya göre toplamda çocukların yaklaşık %17.19'u ilkököl birinci sınıfa geç (81 aylık ve daha büyükken) başlamıştır. Bu bulgunun 1990'lı yılların sonlarında Türkmen vd. (1999) tarafından verilen istatistiklere yakınlığı düşünüldüğünde, sınıf tekrarı yapan çocukların oranının çok az olabileceği, bunlarında çoğunlukla iki yaş büyük çocuklardan oluşabileceği akla gelmektedir.

Araştırmanın sonuçlarını şöyle özetlemek mümkündür: Genel olarak, 69-80 aylık yaş diliminde ilkököl birinci sınıfa başlayan çocukların akademik notları, 84 ve daha büyük yaşlarda birinci sınıfa başlayan çocuklardan daha yüksektir. Bu grup içerisinde çocuğun yaşı ay olarak arttıkça, akademik başarılarında artmıştır. Ocak, Şubat, veya Mart ayında doğup, o yılın Eylül ayında okula başlayan, yani yaş olarak kanunen ilk kabul edildikleri yıl okula başlayan (78-80 aylık olan) çocukların matematik, hayat bilgisi ve Türkçe not ortalamaları hem 78 aylıktan küçük, hem de 80 aydan büyük okula başlayan çocuklardan, istatistiksel olarak anlamlı bir şekilde yüksektir. Bu yaş grubunun notları ilkökula 75-77 aylık başlayan çocuklardan yüksek olmasına rağmen aradaki fark istatistiksel olarak anlamlı değildir.

İlkokul birinci sınıfa 81-83 aylık iken başlayan çocukların başarıları 69-71 aylık çocuklar ile karşılaştırıldığında akademik notlarında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür. Ayrıca, 81-83 aylık iken başlayan çocukların matematik, hayat bilgisi ve Türkçe başarılarının 72-74 aylık ve 75-77 aylık iken başlayan çocuklarla benzerlik gösterdiği, 78-80 aylık iken başlayan çocuklarla karşılaştırıldığında ise ortalamalarının anlamlı olarak düşük olduğu görülmüştür. Yaşları ilkököl birinci sınıfa yaş aralığının üzerinde olan çocukların, özellikle 84 aylık ve daha büyükken ilkököl birinci sınıfa başlayan çocukların yaşları büyüdükçe matematik, hayat bilgisi ve Türkçe notlarının düştüğü saptanmıştır.

Araştırmanın sonuçları bu alanda başka ülkelerde yapılmış olan literatürün bir kısmını destekler nitelikte bir kısmı ile de çelişmektedir. Şöyle ki; araştırmanın bulgularına göre ilkököl birinci sınıf yaşında olan çocuklar arasında çocuklar yaşça büyüdükçe başarıları da artmış, bu grubun içinde başarısı en yüksek olan grubu 78-80 aylık iken okula başlayan çocuklar oluşturmuştur. Bu bulgu genel olarak Amerika (Grissom, 2004; Kern ve Friedman, 2009; Stipek ve Byler, 2001), Yeni Zelanda (Tunmer vd., 2004), Japonya (Kawaguchi, 2011) ve İngiltere (Lever-Chain, 2001) gibi gelişmiş ülkelerde yapılmış olan ve yaşça büyük olan çocukların daha başarılı olduğunu gösteren

çalışmaların bulgularıyla uyum içindedir. Öte yandan, ilkökul birinci sınıf yaşından büyük olan, muhtemelen okula kanunların izin verdiği çerçevede geç başlatılan çocukların başarıları ilkökul birinci sınıf yaşı sınırlarında olan çocuklardan daha düşük çıkmıştır. Bu bulgular ise Amerika'da yapılmış olan ve okula aileleri tarafından bir yıl geç gönderilen çocukların başarılarının zamanında giden çocuklardan daha yüksek olduğunu gösteren çalışmaların (Datar, 2006; West vd., 2000; Zill ve West, 2001) ve çocuklar üçüncü sınıfa geldiklerinde aralarındaki farkın kaybolduğunu gösteren çalışmaların (Grau ve DiPerna, 2000; Langer vd., 1984; Stipek ve Byler, 2001) bulguları ile çelişmektedir. Verilerin sınırlılığıyla Türkiye'nin bir ilinde yapılan bu araştırmaya göre şu sonuçları çıkarmak mümkündür: Çocukları yaşları uygun olduğu halde ilkökula başlatmak için bekletmenin çocukların başarıları üzerinde olumlu bir etkisi yoktur. Çalışmanın sonuçları, okulda geçirilen zamanın çocukların başarıları üzerindeki etkisinin okul dışında geçirilen zamandan daha fazla olmasının muhtemel olduğunu göstermiştir. Eğer yaşça büyük olan çocuklar sınıf tekrarı yaptıkları için halen birinci sınıfta idiyse, sınıf tekrarının da çok etkili olduğu söylenemez. Bu sonuçlar çocukların gelişimlerinin normal olduğu, ve herhangi bir öğrenim güçlüğü yaşamadığı varsayımıyla çıkarılmıştır.

Yapılan literatür taramasından ve bu araştırmanın sonuçlarından anlaşılmaktadır ki, okula başlama yaşının etkileri ülkeden ülkeye değişmekte ve genel olarak ülkelerin gelişmişlik düzeyleri ve kültürü ile paralellik göstermektedir.

Hangi ailelerin çocuklarını birinci sınıfa zamanında göndermedikleri, çocuklar ilkökul birinci sınıfa zamanında gönderilmediği takdirde zorunlu eğitim dışında kalan yılını nasıl geçirdiği, evdeki ve ev dışındaki ortamların kalitesi, ailenin eğitim düzeyi, yaşanılan mahalle ve sosyal çevre ortamı gibi faktörlerin çocuğun gelişimine ve eğitimine katkısı gözönünde bulundurularak çocukların okula başlama yaşı değerlendirilmelidir. Mesela, Amerika'da sosyo-ekonomik düzeyi daha yüksek olan ailelerin çocuklarını okula bir yıl daha geç başlattığı bulunmuş, dolayısıyla bu ailelerin çocuklarına okul dışında çocukların gelişimlerini destekleyici imkanlar sunduğu belirlenmiştir ve bu çocukların daha başarılı olduğu saptanmıştır. Türkiye'de pek çok çocuk, okul, ev ve mahalle şartları göz önünde bulundurularak bu araştırmalar yapılmalıdır. Ayrıca, bu çalışmanın deneysel bir çalışma olmayıp, ilişkisel bir çalışma olduğu dolayısıyla sebep-sonuç ilişkisi çıkarmanın mümkün olmadığını not etmekte fayda vardır.

KAYNAKÇA

- AMES, L. (1967). *Is your child in the wrong grade?* New York: Harper & Row.
- BUNTAINE, R. ve CONSTENBADER, V. (1997). "The Effectiveness of a Transitional Prekindergarten Program on Later Academic Achievement", *Psychology in the Schools*, 34(1): 41-49.
- CAMERON, M. B. ve WILSON, B. J. (1990). "The Effects of Chronological Age, Gender, and Delay of Entry on Academic Achievement and Retention: Implications for Academic Redshirting", *Psychology in the Schools*, 27(3): 260-263.
- CRESSWELL, J. W. (2012). *Educational Research: Planning, Conducting, and Evaluating Quantitative and Qualitative Research*. (4th Edition). Boston: Pearson.
- CROSSER, S. L. (1991). "Summer Birth Date Children: Kindergarten Entrance Age and Academic Achievement", *The Journal of Educational Research*, 84: 140-146.
- DATAR, A. (2006). "Does delaying kindergarten entrance give children a head start?", *Economics of Education Review*, 25: 43-62.

DOĞAN, S., KELLEÇİ, M., SABANCIOĞULLARI, S., ve AYDIN, D. (2008). "Bir İlköğretim Okulunda Öğrenim Gören Çocuklarda Ruhsal Uyum Sorunları", TSK Koruyucu Hekimlik Bülteni, 7(1): 47-52.

EDUCATION COMMISSION OF THE STATES. (2010). State Notes Attendance: Compulsory School Age Requirements. Denver, CO: Education Commission of the States. 20.06. 2012 tarihinde <http://www.ncsl.org/documents/educ/ECSCCompulsoryAge.pdf> adresinden alınmıştır.

EUROPEAN COMMISSION. (2012). Key Data on Education in Europe 2012. Brussels: Education, Audiovisual and Culture Executive Agency. 20.06. 2012 tarihinde http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/documents/key_data_series/134EN.pdf adresinden alınmıştır.

GRAU, M. E. ve DIPERNA, J. (2000). "Redshirting and Early Retention: Who Gets The "Gift Of Time" and What are its Outcomes?", American Educational Research Journal, 37(2): 509-34.

GRAU, M. E. (1993). Ready for What? Constructing Meanings of Readiness for Kindergarten. Albany: State University of New York Press.

GRAY, R. (1985). Criteria to Determine Entry into School: A Review of the Research. (ERIC Reproduction Service No: ED260826).

GRISSOM, J. B. (2004). "Age and Achievement", Education Policy Analysis Archives, 12(49). 20.05.2012 tarihinde <http://epaa.asu.edu/epaa/v12n49/> adresinden alınmıştır.

GROGAN, L. (2008). "Universal Primary Education and School Entry in Uganda", Journal of African Economies, 18 (2): 183-211.

KAWAGUCHI, D. (2011). "Actual Age at School Entry, Educational Outcomes, and Earnings", Journal of The Japanese and International Economies, 25: 64-80.

KERN, M. L. ve FRIEDMAN, H. S. (2009). "Early Educational Milestones As Predictors of Lifelong Academic Achievement, Midlife Adjustment, and Longevity", Journal of Applied Developmental Psychology, 30: 419-430.

KÜÇÜK, A., DOLU, N. ve ERDOĞAN, H. (2009). "İlköğretim Öğrencilerinde Yaş, Cinsiyet ve Sosyo-Ekonomik Seviye Farklılıklarının Dikkat Düzeyine Etkileri", Sağlık Bilimleri Dergisi (Journal of Health Sciences), 18(1): 18-24.

LANGER, P., KALK, J. M., ve SEARLS, D. T. (1984). "Age of Admission and Trends in Achievement: A Comparison of Blacks and Caucasians", American Educational Research Journal, 21(1): 61-78.

LASCARIDES, V. C. ve HINITZ, B. F. (2000). History of Early Childhood Education. New York: Falmer Press.

LEVER-CHAIN, J. (2001). "Exploring the Effect of Age of Entry to School on Boys' Attitude Towards Reading", Educate, 1(1): 66- 84.

MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI İLKÖĞRETİM KURUMLARI YÖNETMELİĞİNİN BAZI MADDELERİNİN DEĞİŞTİRİLMESİNE DAİR YÖNETMELİK. (1997). T.C. Resmi Gazete, 23108, 12 Eylül 1997.

MÜHLENWEG, A., BLOMEYER, D., STICHNOTH, H., ve LAUCHT, M. (2012). "Effects of Age at School Entry (ASE) on the Development of Non-Cognitive Skills: Evidence from Psychometric Data", *Economics of Education Review*, 31: 68-76.

PERERA, H. (2005). "Readiness for School Entry: A Community Survey", *Public Health*, 119: 283-289.

STIPEK, D. ve BYLER, P. (2001). "Academic Achievement and Social Behaviors Associated with Age of Entry into Kindergarten", *Journal of Applied Developmental Psychology*, 22(2): 175-189.

SUGGATE, S. P. (2009). "School Entry Age and Reading Achievement in the 2006 Programme for International Student Assessment (PISA)", *International Journal of Educational Research*, 48: 151-161.

TUNMER, W. E., CHAPMAN, J. W., ve PROCHNOW, J. E. (2004). "Why the Reading Achievement Gap in New Zealand Won't Go Away: Evidence from the PIRLS 2001 International Study of Reading Achievement", *New Zealand Journal of Educational Studies*, 39: 127-145.

TÜRKMEN, M., BÜYÜKGEBİZ, B., KAVUKÇU, S., ÇABUK, N., ve SOYLU, A. (1999). "İlköğretime Geç Başlamada Kronik Malnutrisyon İnsidansı", *Ege Tıp Dergisi*, 38(3): 153-155.

WEST, J., DENTON, K., ve GERMINO-HAUSKEN, E. (2000). *America's Kindergarteners: Findings from the Early Childhood Longitudinal Study, Kindergarten Class of 1998-1999, Fall 1998*. (NCES 2000-070). Washington DC: US Department of Education, Office of Educational Research and Improvement.

ZILL, N. ve WEST, J. (2001). *Entering Kindergarten: A portrait of American Children When They Begin School. Findings from the Condition of Education, 2000*. (ERIC Reproduction Service No: ED448899).